POLSKA GRUPA GÓRNICZA

70/PGŚ/GW/138665/19

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
KANCELARIA OGÓLNA
WPŁYNĘŁO W DNIU
2019 -10- 09
L.dz. .....

Katowice, 03.10.2019 r.

RPW/62907/2019 P
Data:2019-10-09
Min Srodowiska

Pan
Henryk Kowalczyk
Minister Środowiska

ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Dotyczy: zmian w Ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2019.701 ze zm.) wprowadzonych Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019.1579).

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019.1579), która wprowadza zmiany w Ustawie o odpadach (Dz. U. 2019.701 ze zm.), zwracamy się z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości zmian przedmiotowych przepisów w zakresie zabezpieczenia roszczeń. Wprowadzenie obowiązku zabezpieczenia roszczeń dla odzysku odpadów polegającego na wypełnianiu terenu niekorzystnie przekształconego, zdaniem Polskiej Grupy Górniczej S.A. oraz pozostałych znaczących spółek wydobywczych (Jastrzębska Spółka Węglowa S.A., Tauron Wydobycie) jest kolejnym nieuzasadnionym obciążeniem sektora górnictwa węgla kamiennego. W efekcie wprowadzonych zmian, wskutek znacznego wzrostu kosztów spowodowanych wprowadzeniem obowiązku zabezpieczenia roszczeń, firmy odbierające od PGG S.A. odpady wydobywcze będą zmuszone zawiesić działalność lub znacznie ją ograniczyć. Brak możliwości odbioru wytwarzanych odpadów spowoduje duże utrudnienia w ruchu kopalń. Jednocześnie firmy, które ustanowią wprowadzone w/w przepisami zabezpieczenia roszczeń, koszty tej operacji przeniosą na PGG S.A., co zwiększy koszty odbioru odpadów nawet do 100 zł/Mg i finalnie podniesie koszty produkcji węgla oraz zmniejszy jego konkurencyjność.
Mając powyższe na uwadze zwracamy się z prośbą o rozważenie możliwości zmiany następujących przepisów:

Zapis zawarty w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw:

art. 6 W ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach wprowadza się następujące zmiany: pkt 25) w art. 48a:

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Wysokość zabezpieczenia roszczeń dla odzysku polegającego na wypełnianiu terenu niekorzystnie przekształconego oblicza się jako iloczyn masy odpadów przewidywanych do przetworzenia w okresie roku oraz stawki zabezpieczenia roszczeń w wysokości określonej dla magazynowanych odpadów w przepisach wydanych na podstawie ust. 22.

3b. W przypadku, gdy zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 22 odpadom, o których mowa w ust. 3a, można przyporządkować więcej niż jedną stawkę zabezpieczenia roszczeń, przyjmuje się najwyższą stawkę spośród tych stawek."

Propozycja:
W art. 48a. Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach usunąć dodane ust. 3a i 3b.

Uzasadnienie

PGG S.A. wytwarza około 9 mln Mg odpadów wydobywczych rocznie, z czego ok. 50% jest wykorzystywanych w procesach rekultywacji terenów niekorzystnie przekształconych, będących w posiadaniu firm obcych. Przy tak dużej ilości odpadów kwota zabezpieczenia roszczeń wyniesie około 120 mln zł (stawka zabezpieczenia: 30 zł/Mg). W przypadku ustanowienia np. gwarancji bankowej koszt ten wyniesie około 12 mln zł rocznie. W praktyce takiego kosztu firmy obsługujące PGG S.A. nie są w stanie ponieść i koszty tej operacji zostaną przeniesione na PGG S.A. Ze wstępnych informacji uzyskanych od firm odbierających od PGG S.A. odpady wydobywcze do rekultywacji/wypełniania terenów niekorzystnie przekształconych wynika, że koszt odbioru może wynieść nawet 100 zł/Mg.

Podnoszenie kosztów wykorzystania odpadów wydobywczych do rekultywacji terenów niekorzystnie przekształconych jest sprzeczne z podstawowymi zasadami ochrony środowiska i gospodarowania odpadami. PGG S.A. zwraca uwagę, że dla odpadów wydobywczych w 2008 r. zostały uchwalone przepisy szczególne, tj. Ustawa o odpadach wydobywczych. Zgodnie z art. 4 tej ustawy każda z kopalń jest zobowiązana do ograniczania negatywnego oddziaływania odpadów wydobywczych na środowisko, życie i zdrowie ludzi oraz zapobiegania lub zmniejszania, w możliwie najszerszym zakresie, wszelkich niekorzystnych skutków dla środowiska i zdrowia ludzi, powstałych w wyniku gospodarowania odpadami wydobywczymi, przy uwzględnieniu najlepszych dostępnych technik. Jednocześnie zgodnie z art. 8 tejże ustawy, priorytetem w zagospodarowaniu odpadów wydobywczych jest poddanie ich odzyskowi, co jest opisane i usankcjonowane w posiadanych i realizowanych przez kopalnie decyzjach zatwierdzających programy gospodarowania odpadami wydobywczymi. Zatem utrudnianie, a niejednokrotnie uniemożliwianie wskutek drastycznego wzrostu kosztów prowadzenia odzysku odpadów wydobywczych w procesie rekultywacji terenów niekorzystnie przekształconych, stoi w sprzeczności z zapewnieniem priorytetu takiego sposobu zagospodarowania odpadów, jako najkorzystniejszego z punktu widzenia ochrony środowiska.

Uzasadnieniem dla wprowadzenia zabezpieczenia roszczeń, jakie znalazło się w ustawie zmieniającej ustawę o odpadach w 2018 r., było zabezpieczenie kosztów bezpiecznego dla środowiska zagospodarowania odpadów, które były nielegalnie magazynowane lub składowane. Zatem obowiązek ten obejmował wyłącznie odpady, które były magazynowane przed ich ostatecznym przetworzeniem. Wprowadzenie zabezpieczenia roszczeń dla odpadów, które nie są magazynowane a poddane odzyskowi, a także wprowadzenie zupełnie odrębnego sposobu obliczania wysokości zabezpieczenia jest sprzeczne z w/w celem zeszłorocznej legislacji. Tym bardziej, że w przypadku wypełniania terenów niekorzystnie przekształconych odpadami wydobywczymi nie ma zjawiska nielegalnego magazynowania i składowania odpadów wydobywczych. Należy pamiętać, że rekultywacje takie prowadzone są w oparciu o projekty, które są zatwierdzone przez wydane w toku postępowań administracyjnych decyzje odpowiednich organów.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o dotychczasowe wieloletnie doświadczenia w realizacji rekultywacji terenów niekorzystnie przekształconych z wykorzystaniem odpadów wydobywczych, biorąc pod uwagę rzeczywisty wpływ tych odpadów na środowisko, zdaniem PGG S.A. wprowadzone zmiany są niezasadne i nadmiernie obciążające sektor.

Zwracamy uwagę, że nasza propozycja pozostaje bez wpływu na realizację wynikającej z przepisów Ustawy Prawo ochrony środowiska oraz Ustawy o szkodach w środowisku zasady „zanieczyszczający płaci", zgodnie z którą PGG S.A. ponosi pełne koszty związane z negatywnymi dla środowiska skutkami swojej działalności. Dotyczy to zarówno kosztów związanych z zapobieganiem emisji zanieczyszczeń jak i związanych z usuwaniem skutków oddziaływań, których wystąpieniu nie udało się zapobiec.

Do wiadomości:
- Ministerstwo Energii,
- Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa.